

LLYWELYN FARDD (fl. c. 1150-75), bardd

Enw: Llywelyn Fardd
Rhiant: Cywryd
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: bardd
Maes gweithgaredd: Barddoniaeth
Awdur: David Myrddin Lloyd

Nid hawdd sefydlu ei ganon na'i ddyddiadau. Yn *Cerdd Dafod* ceir c. 1185 - 1220, ond rhydd **J. Lloyd-Jones** c. 1155 - 1200. Efallai fod dau Lywelyn Fardd, y naill yn y 12fed ganrif, a'r llall yn y 13eg, ac mai dyna pam y mae'r 'Llyfr Coch' yn rhoi 'Llywelyn Fardd fab Cywryd' wrth un gerdd. Yr hynaf oedd hwnnw, a gwr o Feirionnydd ond odid. Ym marwnad Cedifor sonia amdano'i hun fel milwr i **Fadog ap Maredudd** (bu farw 1160), ac yn ei ganu i **Owain Fychan fab Madog** (bu farw 1187) dywaid ei fod yn hyn nag ef. Yn ei arwyrair i **Owain Gwynedd**, dywed 'Mi fûm gennyh ar dir Deheubarth,' ond ni bu **Owain** yn ymladd yn y De wedi 1138. Yn ôl y 'Llyfr Coch' dyma'r bardd a ganodd farwnad teulu **Owain Gwynedd**, ond i **Gynddelw** y priodolir hi yn y *The Myvyrian Archaeology of Wales*. Ceir gan Lywelyn Fardd amryw ddarnau crefyddol; y pwysicaf yw'r 'Canu i Gadfan,' sef molawd i eglwys Tywyn sy'n ddisgrifiad gwych o'r bywyd eglwysig yno yn ystod abadaeth Morfran, gwr a oedd yn fyw yn 1147.

Ceir yn Hendreg. MS. a'r *The Myvyrian Archaeology of Wales* awdl fer i **Lywelyn ap Iorwerth** gan 'Llywelyn Fardd,' lle gelwir y tywysog yn 'eryr Clwyd.' Bychan clod fuasai hynny iddo yn y blynyddoedd wedi 1206. Y mae'r gerdd yn darllen fel gwaith bardd ifanc, a 'huawdl was' y geilw'r bardd ei hun. Awgrymir mai'r ail Llywelyn Fardd oedd hwn ar gyhwyn ei yrfa, ac iddo fyw i ganu hefyd i **Owain ap Gruffudd ap Gwenwynwyn**, tywysog a oedd yn fyw mor ddiweddar â 1274.

Awdur

David Myrddin Lloyd, (1909 - 1981)

Ffynonellau

Llawysgrif Hendregadredd (1933), 1933

The Myvyrian Archaeology of Wales (1801-1807), i, 355-362

The Poetry in the Red Book of Hergest (Llanbedrog 1911)

Henry Lewis, *Hen Gerddi Crefyddol* (Caerdydd 1931)

J. Lloyd-Jones, *The Court Poets of the Welsh Princes*

Darllen Pellach

Erthygl Wicipedia: Llywelyn Fardd I

Dolenni Ychwanegol

VIAF: 43568812

Wikidata: Q3331180

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n tudalen codi arian am ragor o wybodaeth.

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Ysgrifeddiadau
Llywodraeth Cymru
Copied by
Welsh Government